

ZA 2
GLAS NARODA
CITA
KOT
plan dobivate...
GLAS NARODA
TI NARAVNOST NA DOM
sobot, nedelj in praznikov
RE VAS ZANIMA

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

Tel: CHelsea 3-1242

A WAR HALF WON...
IS NOT VICTORY!

Buy EXTRA
WAR BONDS

NEMCI SE TRESEJO

Niti iz vojaških krogov, niti po radio ne pride do nemškega naroda nobena beseda, ki bi mu vlila v srce pogum. Nemško vrhovno poveljstvo priznava, da se rdeča armada vali proti "sveti zemlji," pa narod skuša nekoliko potlačiti z zatrdilom, da je vse potrebno preskrbljeno, da se nemška armada umika pred Rusi proti zapadu, da se združi z armado maršala Heinza Guderiana. Nemški poročevalci Heinz Mergerlein poroča po radio s fronte naslednje:

"Zakopi in utrdbe, ki so bile zgrajene ob meji Gorenje Šlezije, morajo zdržati vdare ruskih čet do časa, ko bo mogoče dobiti rezerve. Policisti, orožniki in moški iz mest in z dežele so ojačili nemške vojaške oddelke. Bore se na svoji domovinski črti proti ruski infanteriji, ki prihaja v truhli na mejo. Od teh bojnikov je zahtevano več kot nadčloveška moč. Stojte nasproti premoči, ki nima slične v zgodovini bojev na vzhodni fronti. Samo na južnem krilu fronte nas napada 500,000 ruskih vojakov."

Nemški vojni poročevalci Willy Michels priznava, da so Rusi na meji Šlezije, ko pravi:

"Sovražniku se je vsled njegove velike premoči posrečilo priti prav do nemške meje. Tam pa so ga sprejeli oddelki domobrancev, ki imajo zelo slabe čase. Zadnje dneve sem jih videl, ko so korakali na fronto. Možje, stari po 50 let in več in mladeniči od 16 do 17 let."

Ruski radio naznanja, da je zavlada strah za nemško vzhodno fronto in da visoki nacistički uradniki odhajajo iz pokrajine in s truki vozijo svojo lastnino v Nemčijo.

Angleži na Grškem

Atene, 16. jan. (ONA) — Čedalje težje postaja, poročati iz Grčije. Rdeči svinčnik angleške ambasade v Atenah je dobil pomočnika v skrbno in temeljito izolirani angleški vojaški cenzuri — poročila morajo zdaj dobiti svoj "odobreno" od obeh.

Časopisnim poročevalcem je še vedno prepovedano govoriti s predstavniki pokreta EAM ali njegove borbene organizacije ELAS-a, in sicer tudi v navzočnosti angleških vojaških oblasti.

Vojaški cenzorji, ki so trdno odločeni, preprečiti kritiziranje angleške politike v Grčiji, gredo tako daleč, da priporočajo celo čisto politične spremembe dopisov. Ker je korespondentom neodhodno potrebno, da vzdržujejo dobro razmerje s cenzorji, so mnogi dopisniki spremenili svoje dopise v zaželenem smislu.

Često se tudi dogodi, da cenzorji spremene po eno besedo, na primer pridevek, kar navedno spremeni ves smisel besednjave. Toda posebno hudo je to, da moramo tudi še skozi cenzuro britanske ambasade. Dopise, o katerih mislijo vojaški cenzorji, da bi jih bilo dobro porezati, ako ne iz vojaških, potem iz političnih vzrokov, gredo pod škarje uradnika Foreign Office-a.

KUPITE EN "EXTRA" BOND DANES!

PREMIJJE Z MADŽARSKO PODPISANO

Zastopnikičasne madžarske narodne vlade, ki je bila pred enim mesecem postavljena v Debrečinu, so podpisali premirje z Združenimi državami, Anglijo in Rusijo v Moskvi.

Tri velesile so pri tem delovale v imenu vseh Združenih narodov. Pri podpisu premirja sta bila navzoča tudi jugoslovanski in čehoslovanski poslanik.

Slavljatni ameriški zastopnik pri pogajanjih, ki so se pričela v četrtek, je bil poslanik W. Averell Harriman. Angleski zastopnik je bil poslanikov namestnik John Balfour. Pri pogajanjih je sovjetsko Rusijo zastopal vnanji komisar Vjačeslav M. Molotov, maršal Klementi Vorosilov pa je premirje podpisal za Rusijo, Anglijo in Združene države. Za Madžarsko pa so podpisali vnanji tajnik narodne vlade Janos Gyocovsky, general Ja-

nos Voroes in ministrski tajnik Istvan Balog.

Po pogojih premirja bo Madžarska plačala \$300,000,000 vojne odškodnine v šestih letih in bo razdeljena med Rusijo, Jugoslavijo in Čehoslovako. Zaveznikom je tudi dala na razpolago svojo armado, da se bori proti Nemčiji.

Rusija je prvotno zahtevala od Madžarske \$400,000,000 vojne odškodnine, kar se vedno ne bi povrnilo škode, katero je madžarska armada povzročila v Rusiji, Jugoslaviji in Čehoslovski, toda je bila znižana na \$300,000,000, ker je Rusija stavila na razpolago svojo armado, ki se bo borila proti Nemčiji.

Italjani prosijo za armado

Italjanski odbor za narodno osvobodjenje je po italjanski vladi poslal predsedniku Rooseveltu, Churchillu, Stalinu in generalu de Gaulleu prošnjo, da bi bilo Italiji dovoljeno mobilizirati vojsko, ki ne bi prišla kralju in bi se borila proti Nemcem.

Nedavno je italijanska vlada poklicala pod zastave moške, rojene od leta 1914 do 1924, pa so vsled tega nastali veliki nemiri in izgredi, v katerih je bilo ubitih 36 ljudi, 85 pa ranjenih.

Vlada ni pojasnila, zakaj je pričela klicati pod zastave, pravi pa, da je to potrebno, da bodo starejši vojaki odpusteni.

Italjanski listi ostro napadajo vlado zaradi vpoklicanja in pravijo:

"Ali bodo možje, ki so poklicani pod orožje, imeli priložnost boriti se za Italijo? Zakaj jim ne poveste, za kaj jih potrebujete in zakaj jih boste porabili?"

VARŠAVA—ZAPUŠČENO MESTO

Ruski vojni poročevalci Makarenko poroča v "Pravdi":

"Varšava je samo ena velika razvalina in diši po gorečem uničenju. Sredi tega opustošenja ni niti enega živega človeškega bitja. Nemci so izgnali vse prebivalce."

Rusi zavzeli Tannenberg

Rdeča armada je včeraj z močno armado vdrla v Šlezijo 19 milj globoko na 56 milj dolgi fronti. Četudi je bila rdeča armada v Vzhodni Prusiji že od 23. oktobra 1944, je z vpadom v Šlezijo prvič stopila na pravo nemško zemljo, kajti Vzhodna Prusija je vsled ozkega poljskega pasu do Baltika, ločena od ostale Nemčije.

Zavzeto je bilo tudi nemško vojaško svetišče Tannenberg, kjer je pokopan feldmaršal Paul von Hindenburg in več drugih nemških generalov. Na tem kraju je tudi v prvi svetovni vojni ruska armada doživela svoj največji poraz.

Poročilo iz Berlina pravi, da je ruska armada od Odre oddaljena samo še 10 milj. Da so Rusi dosegli ta velikanski uspeh, so morali v dveh letih prekorakati 1170 milj od Stalingrada v Šlezijo.

Maršal Stalin je vpad v Vzhodno Prusijo in Šlezijo naznanil s svojim dnevnim poročilom, ki je bil prvič objavljen v tiskovnih uradnih izjavah.

Rusko poročilo naznanja, da je pet ruskih armad včeraj zavzelo 2000 mest, trgov in vasi, 350 v Vzhodni Prusiji in 250 v Šleziji.

V svojem silovitem sunku so Rusi zavzeli Kreuzberg, kjer se križa 8 cest 49 milj od Vratislave, in Pitschen, nekoliko višje proti severu in 214 milj od Berlina. Presekali so tudi železnico, ki pelje v jugovzhodni del, ki je bogat na premogu in železni rudi.

V desetdnevni ofenzivi so Rusi zavzeli 22,000 kvadratnih milj zemlje na Poljskem, v Vzhodni Prusiji in Šleziji.

Prva ukrajinska armada

maršala Koneva je 19 milj v notranjosti Šlezije na 56 milj dolgi fronti. V desetih dneh je maršal Konev prehodil polovico poti do Berlina. Na nekaterih krajih so Rusi oddaljeni od Berlina 203 do 207 milj.

Druga beloruska armada maršala Konstantina K. Rokossovskega prodira od juga v Vzhodno Prusijo na 50 milj dolgi fronti in je včeraj napredovala 19 milj. Rokossovskijeva armada, ki je zavzela Tannenberg, je oddaljena od važnega železniškega križišča Allensteina še 22 milj. 16 milj zapado od Tannemburga je Rokossovskijeva armada, ki prodira skozi Poljsko, zavzela Lubavo, kjer stoji najbližje Baltiku in Gdanску. Pri Lubavi so Rusi oddaljeni še osem milj od Deutsch Eylau, skozi katerega teče važna železnica, po kateri dobivajo nemške armade svoje zaloge.

Rokossovskijeva armada, ki prodira ob severnem bregu Vise na 65 milj dolgi fronti, je tudi zavzela Plock in Sierpe. Rokossovskij je z briljantno strategijo obšel Mazurka jezera in prebil celo omrežje nemških utrdb in je njegova armada pri Jedvabnu oddaljena osem milj od tretje beloruske armade generala Černijahovskega, ki prodira v Vzhodno Prusijo od vzhoda.

Ob severnem krilu Konevove armade prodira prva beloruska armada maršala Žukova ob Varšav-Berlin železnici in Berlin naznanja, da je Žukov zavzel poljsko mesto Kolin, 194 milj vzhodno od Berlina in 55 milj od Poznanja, ki je prvo večje mesto na poti proti Berlinu.

Nova matična ladja

Mornariški urad je naznanil, da bo prva izmed treh 45,000 tonskih matičnih ladij, "Coral Sea", splovljena spomladi v ladjedelnici v Brooklynu.

TARLAC na Luzonu ZAVZET

Šesta ameriška armada, ki prodira od dveh cestah na zapadnem Luzonu, je v soboto zavzela Tarlac, ki je glavno mesto province in važno prometno središče 65 milj od Manila. Ameriška armada prodira po cesti št. 13 in št. 3, ki tečeta od severa proti jugu, od Paniqui ter je od velikega Clarkovega letališča oddaljena še 22 milj.

Tarlac je moderno mesto s 17,000 prebivalci in v njem se stekate glavni cesti št. 3 in 13 ter cesta št. 5, ki pelje iz Manile v Cagayan dolino do Aparrija na severnem koncu Luzona.

BOLGARIJA HOČE BITI "CO-BELLIGERENT"

Bern, Švica, 18. jan. (ONA) Bolgarski minister za notranje zadeve, Anton Jugov, je izjavil danes, da bi morala dobiti Bolgarija status "co-belligerenta" in imeti svoje mesto na mirovni konferenci radi svojega rastočega prispevka na strani zaveznikov.

Jugoslovanska vojaška mislija, katere načelnik je general Popović, je danes prispela v Sofijo. Kakšen je namen te mislije, ni bilo objavljeno.

REGENTSTVO ZA JUGOSLAVIJO

Maršal Tito bo še ta teden imenoval regentstvo treh mož za Jugoslavijo, če je kralj Peter s tem zadovoljen ali ne. Obenem pa bo tudi v Beogradu postavil vlado, v kateri bo on ministrski predsednik, dr. Ivan Šubašić, ki je ministrski predsednik sedanje vlade, pa bo vnanji minister.

Tito bo postavil regentstvo in novo vlado, brez odobritve Anglije, dasi je v četrtek minister Churchill posvaril kralja Petra, da čas poteka in da naj privoli v regentstvo.

V regentstvu bodo zastopani trije glavni narodi: Srbi, Hrvatje in Slovenci. Srbe bo zastopal Aleksander Belić, bivši predsednik akademije znanosti in profesor na vsučilišču v Beogradu, Hrvatje dr. Anton Mandić, ki je bil član jugoslovanskega narodnega odbora tokom prve svetovne vojne v Londonu, Slovence pa dr. Dušan Serbec, bivši ban Slovenije.

Belić, ki je star 70 let, in dr. Serbec, ki je nekaj nad 40 let, sta zvesta pristaša maršala Tita. Dr. Mandić, ki je star okoli 80 let, zadnja leta ni posegal v politiko in je doma iz Istre.

Maršal Tito je postal že nejevoljen, ker kralj Peter ni hotel odobriti sporazuma, ki sta ga 1. novembra sklenila Tito in dr. Šubašić. Titova mislija se je pripravila, da se ta teden iz Londona vrne v Beograd, kajti, ko bo v Beogradu postavljena nova vlada, v Londonu mislija pod načelstvom generala Vladimira Velebita ni več potrebna.

Churchill je najbrže vedel, kaj namerava maršal Tito storiti, ko je v svojem govoru v poslanski zbornici povedal kralju Petru, da mora priti do odločitve v nekaj dneh in da bo sporazum izpolnjen, četudi ga kralj ne odobri. Titovi zastopniki v Londonu pravijo, da je treba zadevo naglo rešiti, kajti ko bo vlada nastanjena v Beogradu, bodo pričele prihajati od zaveznikov zaloge živil in drugih potrebščin, katere v Jugoslaviji tako zelo potrebujejo.

Ko bo postavljena nova vlada v Beogradu, bo najprej imenovan jugoslovanski poslanik za Washington. Odkar je bil odslovljen poslanik Konstantin Potić, je opravljal poslaniške posle poslaniški namestnik.

Jugoslovani upajo, da bodo Združene države, ko bo sestavljeno novo ministštvo v Beogradu, pošlale v glavni stan maršala Tita vojaško mislijo, ki bo nadomestila strateško poslanstvo generala William J. Donovan. Jugoslovani se čudijo, da imajo Združene države tudi pri generalu Mihailoviču slično strateško poslanstvo.

Kralj Peter bo mogoče odločil vlado ministrskega pred-

Roosevelt nastopil 4. termin

V soboto opoldne je predsednik nastopil svoj četrti termin na verandi Bele hiše in ne na Kapitolu, kot je običaj. Predsednik je prišel iz Bele hiše ob 11.59 in navzlic mrazu je bil gologlav in brez suknje.

Inauguracija je bila najpreprostejša izmed vseh dosedanjih predsedniških inauguracij. V parku južno od Bele hiše so bili samo povabljeni gostje, med njimi diplomati, državni uradniki, kongresniki in nekaj drugih povabljenih; vsega skupaj kakih 7000 ljudi. Izven parka pa je bilo še mnogo več ljudi, ki so le iz daljave mogli videti, kaj se godi pred Belo hišo.

Predno je bil predsednik Roosevelt zapričen, je dosedanjí podpredsednik Henry A. Wallace zaprisegel svojega naslednika Harry S. Trumana. Nekaj minut čez poldne je predsednik najvišjega sodišča Harlan F. Stone zaprisegel predsednika.

Predsednika je na govorniški oder pripeljal njegov najstarejši sin polkovnik James Roosevelt, edini izmed štirih sinov, ki se je mogel vdeležiti inauguracije svojega očeta.

Po zaprisegi je imel Roosevelt najkrajši, pa zelo pomemben govor, v katerem je med drugim rekel:

"Mi, današnji Amerikanci, skupno z našimi zavezniki gremo skozi dobo največjih preiskkušenj. To je preiskušnja naše hrabrosti, naše odločnosti, naše močnosti, naše nade vse važne demokracije.

V dnevih in letih, ki bodo prišla, bomo delali za pravičen in časten mir, stalen mir, kakor danes delamo in se bomo v vojni za popolno znanje.

Mi moremo in tudi bomo dosegli tak mir.

In danes v tem letu vojne 1945 smo se naučili marsikaj — za strašno ceno — in od tega moramo imeti dobiček.

Naučili smo se, da ne moremo živeti sami, v miru; da je naše blagostanje odvisno od blagostanja drugih narodov, daleč od nas. Naučili smo se, da moramo živeti kot ljudje, ne pa kot noji, ne kot psi v hišici.

Naučili smo se, da smo državljani sveta, člani človeške občine.

Trajnega mira ne moremo

sednika dr. Šubašića iz razloga, da ni več zanesljiva. In po ustavi kralj more to storiti. Pritisk angleške vlade pa ga je dosedaj pri tem oviral. Politični krogi pa so uverjeni, če odlovi sedanjo Šubašićovo vlado, da si bo s tem podpisal sam svojo smrtno obsodbo. In nova vlada bo navzlic temu potavljena.

OTON HABSBURŠKI IN PAPEŽ PIJ

Washington, 18. jan. (ONA)

Iz jako zanesljivih virov prihaja vest, da je papež odklonil avdienco Otonu Habsburškemu, ko se je navzlic pomislekom Vatikana odločil priti v Rim.

Oton je bil v Lizboni, ko mu je Papež odsvetoval naj ne hodi v Rim, toda ta je raje sledil nasvetu dveh zavezniških osebnosti, ki so mu prigovarjale, naj se ne da odvrniti. Po tem neprijetnem dogodku je Oton haje odpotoval v Švico.

Pred nekaj tedni je prišla iz Rima brzojavka, ki je trdila, da je papežev nuncij v Lizboni, Monsignor Pietro Ciriaci, navsveoval Otonu Habsburškemu naj ne hodi v Rim, ker bi njegova navzočnost tam ne bila prijetna niti zaveznikom niti Nemcem.

Predsednik Roosevelt bo 30. januarja star 63 let.

TREBA JE DAROVALCEV KRVI!

Plazma RDEČEGA KRIŽA rešuje življenja sto in sto ranjenih vojakov in mornarjev. — Toda potrebnih je še na tisoče darovalcev krvi. Dajte plini krvi, da rešite življenja.

"GLAS NARODA"

("VOICE OF THE PEOPLE")

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakner, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

:: 52nd YEAR ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.—; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

American Committee for Yugoslav Relief

Od pisatelja Louisa Adamica smo prejeli poziv, ki je bil poslan raznim urednikom ameriških listov, in ker je zelo pomemben ga navajamo dobesedno v prevodu:

Uredniku: — Nad tri grenka leta je jugoslovanski narod bojeval krvavo in junaško borbo proti nacističnim upadnikom. Popolnoma brez vsake pomoči od zunaj sveta, golih rok in raztrgan, razun tega, kar je vplenil pri sovražniku, je izvanredno pripomogel k zmagi Združenih narodov.

V resnici tisoč ameriških vojakov, ki so se borili v Afriki in na Siciliji in ki se sedaj bore v Italiji, so še danes živi, deloma zato, ker so Titova jugoslovanska osvobodilna vojska in partizanski oddelki, ki so se posluževali orožja, ki so ga vzel sovražniku, držali v Jugoslaviji okoli dvajset sovražnih divizij in od front, na katerih so se borili naši vojaki. Rešili so tudi na tisoče naših letalcev, ki so se spustili s padali ali pa so bili prisiljeni pristati v Jugoslaviji.

Jugoslavlani so delali to s skoro nedoumljivimi žrtvami. Skoro dva miliona njihovih najboljših mož in žena, deklet in dečkov, je poginilo v tem boju. To je, kakor bi Združene države izgubile 15 milijonov svojih najboljših ljudi.

Sedaj pa, ko se bliža popolna osvoboditev, onim, ki so preživeli ta strašna leta, preti smrt in najhujša stiska vsled pomanjkanja najnujnejših potrebščin. 4800 mest, trgov in vaš je bilo popolnoma porušeni. Po nekaterih krajih morete hoditi več dni, ne da bi videli eno samo poslopje s streho na njem. Deželi primanjkuje 80% obleke, 60% živeža, 40% zadostne strehe. 90% naroda ima slabe zobe zaradi skrajne slabe hrane zadnja 4 leta, da ne mislimo na predvojno revščino. V notranjosti dežele, se more reči, da ni bilo že leta nobene soli. Jetika in gošča prevladujeta. Tako so tudi trahom in dihalne bolezni, revmatizem in protin. Na milijone otrok je premalo hranjenih. Je od sedem do osem stotisoč predkratkim osirotelih otrok, čijih starši so umrli v bojih, ali kot talci ali pa v raznih masakrih.

Da se pomaga tem ljudem v skrajni sili, so bili izdelani načrti, da se pošlje pomoč v Jugoslavijo in sicer gorka ponošena obleka, konserviran živež in zdravila. War Relief Fund of Americans of South Slavic Descent je postavil American Committee for Yugoslav Relief na 58 Park Ave., New York City.

To je poziv na vaše čitatelje, da pregledajo svoje kovčege in omare in podstrešja in vzamejo ponošene, pa vendar še uporabne obleke vseh vrst in vse velikosti ter odeje in rjuhe. Ravno tako rabijo šivalne potrebščine, milo in kondenzirano mleko. Ako pošljete te stvari takoj temu odboru, bo vaš prispevek pomagal komu v osvobodjeni Jugoslaviji.

Prosim vaše čitatelje, da na ta poziv opozorijo tudi svoje sosedo, ljudi v uradih, v tovarnah, v šolah in klubih in v cerkvah. Mogoče ima kak trgovec obleko ali kaj blaga, ki ga ne more več prodati. Vse to bo v Jugoslaviji s hvaležnostjo sprejeto.

Naj bi se ustanovil šolski, cerkveni in tovarniški odbori, ki bi zbirali te potrebščine. Potrebna je vsaka pomoč.

Za informacije glede skladišč za obloko v vašem kraju se obrnite na American Committee for Yugoslav Relief, 58 Park Ave., New York City.

Newyorčani naj prinesejo v naš glavni stan. Drugi pa, ki žive izven New Yorka, pa naj pošljejo v skladišče na 61 Perry St., New York City.

Potreben je tudi denar za nakup nujno potrebnega živeža in zdravil. Vsak prispevek je dovoljen odtegniti od dohodninskega davka.

Prav iskreno

LOUIS ADAMIC

za

American Committee for Yugoslav Relief
58 Park Ave., New York City

NOVA IZDAJA

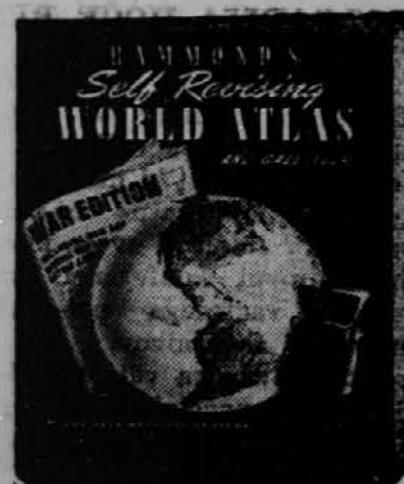
Hammondov
SVETOVNI
ATLAS

V njem najdete zemljevide
vsega sveta, ki so tako po-
trebni, da morate slediti da-
našnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.

Cena 50 centov

Naročite pri: "G L A S U
NARODA", 216 West 18th
Street, New York 11, N. Y.

NAŠI LATINSKO AMERIŠKI SOSEDJE POMAGAJO ZAVEZNIKOM V IZVOJEVANJU TE VOJNE

Vse latinske republike Južne Amerike južno od Rio Grande so prelomile diplomatske odnose z očiščeni silami. Dvanajst od teh je stopilo odločno na stran zaveznikov z napovedjo vojne nacijem. Dežele kot je Brazilija, Mehika, in Kuba, imajo svoje vojake in mornarje v boju na strani armade in mornarice Zedinjenih Držav in Velike Britanije. A največji doprinos latinskih Amerik zaveznikom v tej vojni je v materialnem pogledu, kar je velike važnosti za naše ekonomsko življenje in za naš obstanek sploh. Z ozirom nato, naši južno-ameriški sosede niso le dobri sosede, pač pa bistveno potrebni sosede.

Iz pristanišč v Centralni in Južni Ameriki prihajajo ladje, napolnjene s surovinami potrebnimi vojni produkciji Združenih Narodov. Sedaj, ko ima sovražnik v rokah ozenlja East Indies, je kavčuk iz latinskih ameriških dežel velike važnosti, ker omogoča zadostno produkcijo avtinskih obodov za armadna motorna vozila. Brez zadostne količine kavčuka bi zavezniške armade v Franciji, Italiji, Sovjetski Rusiji, na Pacifiku, v Kini in Burmi trpele zastoj in potežkoče v prodiranju in bojih proti sovražniku. Do nedavnega je bilo mogoče uporabljati sintetični kavčuk ali gumij, ki ga proizvajajo zavezniške dežele, za izdelavo težkih avtinskih obodov samo ako je bilo temu primernega 20 odstotkov pravega kavčuka. Koliko količine kavčuka dobivamo iz Brazilije, Venezuele, Mehike, Haiti in Paname vsak mesec je vojaška tajnost.

Iz Republike Ecuador dobivamo kot papir lahek les balisa iz katerega izdelujejo "mosquito" letala in jadralna letala (gliders). Baker in nitrat (solitrin) iz republike Chili se v ogromnih količinah uporablja v municijskih tovarnah Združenih Narodov. Chili pa poleg tega tudi Zedinjene države zalaga z bakrom. Pločevina, tungstani, bankait in mika (slada ali rusko steklo) prihajajo iz Bolivije in vsaka izmed teh rudnin ali kovin je važna primes. Kosister se poebno. Tudi tungsten se rabi kot primes, ki trdi jeklo in iz njega tudi izdelujejo vlakna za električne žarnice. Iz baksa se pridobiva aluminij. Iz mika se izdeluje na stotine različnih predmetov za radio aparate in električne priprave. Gonilno olje iz Venezuele, Ecuadorja in Peruvije goni naše ladje, letala in vojni ustroj sploh. Živež iz Argentine, Uruguaya, Paraguaya in iz drugih južno-ameriških dežel, dalje sladkor iz Kube, El Salvadorja, Nicaragua in Dominikanske republike, kot tudi kava iz Brazilije, Costa Rike ter Guatamale, in sadije ter les iz Hondurasa, vse to igra izredno važno vlogo v vojnem prizadevanju in naporu demokratičnih dežel.

Spričo velikih potreb vojne industrije zavezniških narodov so nastale v deželah južne Amerike vsakojake hove industrije. Zanimiv primer je pri delovanju, oziroma gojenju cinchone dreves, katerih lubad vsebuje zdravilno snov iz katere se izdeluje kinin, lek proti mrzlici. Četudi je bilo to koristno drevo najprej odkrito na amerškem kontinentu za časa španskega zavojevanja Južne Amerike, se je pa v resnici gojilo predvsem in v največji množini na Filipinih ter v holandskih East Indies. Te dežele so pridelovale 90 odstotkov kinina, ki ga je potreboval svet, a po japonski zasedbi te-

ga otočja je ostal svet takorekoč brez nadaljnjih zalog tako potrebnega leka proti mrzlici ali malariji.

Uvidevajoč to veliko potrebo je ameriški častnik po imenu Arthur F. Fisher tvegaj svoje življenje, da je nabral na Filipinih nekaj semen cinchone dreves ravno pred padcem Corregidara. Usel je srečno v leteči trdnjavi in prinesel s seboj dva milijona semen-skih zrn tega drevesa. Iz Zedinjenih držav je bilo poslano dragoceno seme v tropične predele Južne Amerike, kjer se je gojitev cinchone dreves naglo razširila, tako da je sedaj v Kolumbiji, Ecuadorju, Peruju, Venezueli in v Braziliji na tisoče ljudi uposlenih s pridelovanjem kinina za svetovno potrebo.

Porast te industrije pa je le en primer, ki kaže kako dobro medsebojno sosesko sodelovanje pomaga industrijsko-mu razvoju dežel Južne Amerike. Samo v Braziliji je bilo v treh kratkih letih soseskega sodelovanja z Ameriko zgrajenih 700 novih elektrarn. Ogromna jeklarna, Volta Redonda, v Braziliji, k zgraditvi katere je pripomogel ameriški kapital, ameriški inženirji, ter drugi večaki na polju jeklar-ske industrije, bo, ko bo do-cela dovršena, največja jeklar-na v latinski Ameriki, ter bo proizvajala milijon ton železa na leto.

Nekateri ekonomski večaki so mnenja, da industrijski razvoj latinske Amerike lahko

KAKO PRITI
DOMOV Z
**Ekstra Red
Points!**

Pomnite, da nesete kano po-
rabljene masti k mesarju.
Dobili boste dve rdeči točki
kot darilo za vsak funt.
Spravljajte porabljeno mast
za Bojno Fronto!

škoduje našemu izvozu, a drugi pa so prepričani, da latinska Amerika s svojimi 130 milijoni prebivalcev kaj lahko postane najboljša in največja od-jemalka naših industrijskih produktov, ko bo zvišen živ-ljenski standard njenega pre-bivalstva. To pa je mogoče sa-mo potom razvoja in izkori-ščenja njenih naravnih virov. Upoštenost velikega števila delavcev v važnih industrijah latinskih dežel bo pomnožila številno konzumentov, ki bodo potrebovali blago iz našega tr-ga, oziroma iz naših tovaren in delavnic. In ameriški indu-strijalci bodo tako dobili trg za svoje izdelke.

Taki so torej izgledi za bo-dočnost, a trenutno pa naši la-tinski sosede v Južni Ameri-ki pomagajo Združenim naro-dom izvojevati, da se vzpostavi mir, ki bo omogočil nadaljevanje sedanjega sodelovanja in nadaljnega razvoja v to smer.

FLMS—Common Council.

POZIV NA RELIEFNI SHOD

Pittsburgh, Pa. — Slovenci v Zgodovinski Parniški zopet priredijo velik javen shod. Le-tos se bo vršil v nedeljo, dne 28. januarja, in sicer v Sloven-skem Domu na 57th Street, Pittsburgh, Pa.

Shod prireja federacija SNPJ, podružnice SANS in JPO. Svrha shoda je, da se zo-pet snidemo in čujemo poro-čila in nasvete naših iskrenih voditeljev, da na tem shodu napravimo nekaj za pomoč gladujočim narodom v Ju-go-slaviji in obenem podpremo našo politično akcijo ali Slo-venski Ameriški Narodni Svet.

Pogram bo skrbno priprav-ljen. Na shodu bodo nastopili kot glavni govorniki taki za-sluzni možje kot je naš pisa-telj Adamič, Mirko Kuhel, Janko Rogelj ter še drugi vre-dni ljudje. Poleg teh pa je aranžiran tudi lep zabavni del med govori, tako da bomo po-leg poduka imeli tudi lep du-sevni užitek.

Borba za osvoboditev Ju-go-slavije ni navadna narava. To je borba kakoršne ne pozna zgodovina Centralne Evrope. In ker so cilji te borbe ohranitev našega obstanka in na-predka, je naravno, da taka borba in cilji imajo tudi svoje stare sovražnike, ki se niso zgubili upanja, da bodo po sta-rem običaju odirali in teptali naše herojsko ljudstvo.

Zbiranje reliefne pomoči si-ecer zadovoljivo napreduje, a vendar ne tako kot se spodobi za take kot se spodobi za take humanitarne svrhe. Imamo ne-kaj dobrih delavcev in delavk; naše ženske ne štedijo korakov in pridnih rok, da zasijejo obleko. Imamo pa tudi take, ki do danes niso še izpohili svoje svete dolžnosti napram našim revežem. Imamo pa tu-di celo odkrite nasprotnike re-liefne akcije ameriških Jugoslo-vanov.

Kdo so odkriti in prikriti nasprotniki reliefne akcije? Spoznali smo jih lahko še prej,

a bojim se, da jih še vedno ne poznamo dovolj dobro. To so ne in iste prodane duše, pri-jateljci Potiča in Mihačevića in starega srbskega gnilega ro-žina, katerih orožje je še ved-no laž in obrekovalna propa-ganda proti vsemu kar je do-brega za naš narod.

Junaški odpor in edinstvo naših narodov v Osvobodilni Fronti pa je končno razbila iz laži zgrajene stene. Tito in začasna vlada si je pridobila pri poštenem svetu tako obhva-dovanje in zaupanje, da je od-stranila vsak dvom o končni osvoboditvi in preureditvi Ju-goslavije.

Ta borba je bila težka in draga. Zahtevala je in še po-lihar naše najboljše sinove in hčere. Zmagujejo zato, ker bira naše najboljše sinove in hčere. Zmagujejo zato, ker jim pomagajo Jugoslavlani iz Združenih držav, Kanade in Južne Amerike. Zmagujejo, ker je na njihovi strani prava in simpatije razsodnega sveta.

Ameriški Jugoslavlani pa moramo tudi premagati vse ovire, ki se nam mečejo pred-noge pri zbiranju reliefne po-moči. Zlasti moramo pobijati laži in klevete slovenskih kviz-lingov, agentov kralja Petra in starega vladnega sistema. Zbirati moramo reliefno pomoč brez ozira, kaj bodo porekli ti stari sovražniki svobodne, nove Jugoslavije.

Zapadna Pennsylvanija, ozi-roma naša okolica, bo dala svoj odgovor na shodu. Redki so slučaji, da imamo priliko in čast slišati našega pisatelja Adamiča, Kuhela in Rogelja. Iz teh razlogov se pričakuje obilno udeležbo in dober mo-ralni in gnotni uspeh na sho-du, ker to bo naše najboljše spričevalo, da smo pripravlje-ni pomagati pri vstajenju no-ve Jugoslavije in njenim slavnim narodnim junakom in ju-nakinjam.

F. Oblak.

RAZGLEDNİK

NORVEŠKA

V našem domačem časopisu barbari štejejo kakih 100,000 glav — po živinskem štetju. Ta živina so člani nemškega Gestapo in slični divjaki. Na Norveško so ti ljudje dovedli tudi na tisoče suženjskih de-lavcev iz ostale Evrope. Mnogo nacijev je dovedlo v de-želo tudi svoje žene in deca. Vsa ta nemška živina se pre-življa z bornimi pridelki de-zele, dočim mora domače pre-bivalstvo stradati. Početkom okupacije so Nemci dobivali iz Nemčije nekoliko živil, katera so drugi Nemci pokradli v drugih zasedenih deželah. To, da sedaj ne morejo več krasti, in tako so enostavno prenehali z pošiljavanji živil iz Nem-čije in pravijo, da jih prav nič ne briga, kako se preživlja do-mače prebivalstvo.

Le na skrajnem severu so Rusi prepodili Nemce iz Nor-veške, dasiravno so Norvežani pričakovali, da bodo to storili zapadni zavezniki. Tunkaj so Rusi osvobodili več sto stirijskih milj norveškega o-zenlja. Toda, ko so naciji mo-rali bežati, so požgali vse nor-veške vasi in pregnali domače prebivalstvo v gozdove, kjer je mnogo ljudi pomrlo od mraza.

Na tisoče žensk in otrok je moralo ostaviti svoja borna do-movja, kar zopet pomenja da so naciji postali najbolj podi-vljana živina na svetu.

Glasom najnovejših poročil iz nesrečne dežele, vlada sedaj med domačini in ruskim vojaštvom kar najboljše prijatelj-stvo. Rusi so namreč prepusti-li svo domačo administracijo Norvežanom. Toda dosedaj še niso zmagali poskrbeti za pre-bivalstvo, kajti seboj so pripeli le toliko živeža, kolikor ga potrebuje rusko vojaštvo. Vseled tega so sovjetske obla-ti pozvale svoje zapadne za-vzavnike, oziroma Anglijo in Zedinjene države, naj kakor hitro mogoče pošljejo v osvo-jene kraje potrebno hrano za domače prebivalstvo. To zahte-vo so pa morali zapadni zavez-niki za sedaj odkloniti, ker pred vsem morajo skrbeti za svoje vojaštvo, ki se bori na zapadni fronti. Toda Norvežani so trdni in ponosni ljudje in sedaj, ko vedo, da prihaja svoboda od severa in iztoka, vedo tudi, da bodo Rusija po-skrbela za to, da dobe saj ne-koliko živil iz Rusije, tako da bodo lažje čakali na obljube zapadnih zaveznikov.

Ne pozabite krvavečega na-roda v domovini! — Pošljite Vaš dar še danes Sloven-skemu Pomožnemu Odboru, 1840 W. 22nd Place, Chica-

**Angleško-Slovenski
BESEDNJAK**

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga
je sestavil
Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsak-
danjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v
platnu in ima 273 strani.

Cena je \$5.⁰⁰

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLASA NARODA"
216 W. 18th Street New York 11, N. Y.

Kratka Zgodba

Jetnik v Kavkazu. Spisal Lev Tolstoj

(Nadaljevanje.)

"Tedad ostanemo začasno v gozdu. Prihranil sem nekaj pogona. Kaj hočeš sedeti tukaj? Dobro, ako pošljejo denar; ali če ga ne spravijo skup? Tatarji so zdaj hudi, ker so jim Rusi ubili enega. Govore, da naju hočejo umrtiti."

Po dolgem obotavljanju se je odločil Kostilin, da pojde s tovarišem.

Zilin je zlezal v luknjo in jo se bolj razril, tako da je mogel zlezti skozi tudi Kostilin. In tedaj sta čakala, da je v anlu vse potihnilo.

Ko je bilo tam vse leglo k počitku, je zlezal Zilin ven in posepnul Kostilinu:

"Hodi za mano!"

Kostilin mu je sledil, pri čemer je zadel z nogo ob kamen, tako da je zaropotalo. Abdul pa je imel čuvaja, lisastega psa, ki je rad popadal; imel

mu je bilo Uljašin. Iz previdnosti ga je bil Zilin pogosto napasel. Uljašin je slišal ropot in je pritekel; za njim drugi psi.

Zilin je narahlo pozvihal in vrzel pogosto. Uljašin ga je spoznal, zamahnil z repom in nehal lajati.

Abdul je slišal lajanje in je klical psa iz zoče.

Zilin pa ga je čeljal za ušesi; Uljašin je bil zdaj čisto miren, se drgnil ob Zilinovi nogah in nihal z repom.

Skriva za zabojem sta čakala, da je zopet vse utihnilo; samo nekje je potihla metekala koza in globoko spodaj je žumel gorski potok čez kamene. Bilo je čisto temno, zvezde so stale visoko na nebu. V pečini se je kuhala megla, belakakor mleko.

Tiho se je vzdignil Zilin in pomignil tovarišu.

Previdno sta se plazila naprej. Ko sta prišla do mošeje, je pel mla z minareta: klical je vernike k molitvam. Dolgo sta morala čakati, da so bili vsi v mošeji. In zdaj je bilo zopet tiho.

V imenu Boga! Prekrižala sta se in šla. Šla sta dol po rebri, prebredla rečico, hitela po dolini. Gosta megla ju je obdajala. Nad njima so svetile zvezde. Po zvezdah je Zilin dočel smer. Tako čvrsto, tako lahko se je hodilo v megli, samo ponošeni škornji so postajali nadležni in so ovirali hojo. Zilin je vrzel zato svoje stran, hodil bos, skakal ob kamna do kamna in gledal pri tem na zvezde. Kostilin je pričel zaostajati.

"Boli počasi hodi!" je klical. "Ti vražji škornji so mi ožulili noge do krvavega."

"Sezuj jih, takoj ti bo lažje."

Tudi Kostilin je hodil zdaj bos. A bilo je še huje zanj. Kamenje ga je rezalo v noge in vedno je zaostajal. Zilin mu je rekel:

"Noge bodo zopet dobre, ako jih odgrneš; če naju pa dohitijo, naju ubijejo."

Kostilin ni dal odgovora, stokele se je vlekel naprej. Dolgo sta hodila po dolini. Na desni so pričeli lajati psi. Priškušajoč je obstal Zilin, se ozrl, zlezal na skalo, tipaje z rokami:

"Ej," je rekel, "zmotila sva se, preveč na desno sva zašla. Tukaj je tuj aul. Od zgoraj sem ga lahko videl. Morava nazaj, na levo nevgor. Tukaj mora biti gozd."

Kostilin je prosil: "Počakaj malo, pusti me, da se oddahnem. Moje noge so krvave."

"Ej, bratec, zacelijo se ti zopet."

Urno je šel Zilin nazaj, na levo v goro v gozd. S težavo mu je sledil Kostilin in stokal na glas. Zilin mu je ukazal, naj bo tiho, in je hotel naprej.

Zdaj sta bila zgoraj in stopila v hosto, si raztrgala obleko, da je visela v cunjah, dospela na stezo in tekla naprej. Stoj! Čuj! Kakor s kopiti je topotalo na poti ... Nepremično sta obstala in poslušala. Ker nista čula ničesar več, sta šla naprej — in zopet je pričelo topotati. Ako sta postala, tedaj je bilo mirno. Zilin je zlezal naprej, kjer je bila pot malo svetlejša: kar je videl pred seboj, je bilo kakor konj, in vendar ni bil konj; na konju je čepelo nekaj čudnega, nič podobnega človeku. In slišal je sopihalo. Nalahko je zašvihal. Tu je planilo s pota v hosto noter, kakor vihra je drvilo in lomilo vejave.

Kostilin je skoro skoprnel od straha, Zilin pa se je smejal in rekel:

"To je jelen. Ali siliš, kako lomasti njegovo rogovje skož goščavo? Midva se bojuja njega in on se boji naju."

Šla sta naprej. Jutro ni moglo biti več daleč. Ali sta na pravi poti, nista vedela. Sicer se je zdelo Zilinu, da so ga po isti poti gnali v jetništvo, da utegne biti do trdnjave le še kakih deset vrst. Gotovega znamenja v to pa ni bilo nikjer. Malo se je dalo razločiti ponoči.

Zdaj sta dospela na plano. Kostilin se je nasedel na parobin rekel:

"Kakor hočeš; a jaz ne grem naprej, noge me ne ne-sejo več."

Zilin mu je prigovarjal.

"Jaz ne morem — jaz ne pridem tja — jaz ne morem."

(Dalje prihodnjic.)

PO OSVOBOJENJU BEOGRADA

Da ohranimo zgodovini nekaj spominov na veličastno osvoboditev jugoslovanske prestolice, prinašamo nekaj govornikov, ki so sledili potem, ko so v Beogradu zaplale osvobodilne zastave.

DNEVNO POVELJE MARŠALA TITA

Maršal Jugoslavije Tito je 21. oktobra izdal tole dnevno povelje:

"Dne 20. oktobra 1944 so naše enote z rano ob rani z Rdečo vojsko osvobodile Beograd, slavno in mučeniško glavno mesto federativne in demokratske Jugoslavije. Ta velika zmaga je ena največjih zmag nad sovražnikom našega naroda — nad nemškimi zavajalci. Posebno je važna zaradi tega, ker so v borbi za osvobodjenje junaške mesta Beograda prelili svojo kri sinovi junaške Šumadije. Krajine in ostale Bosne, junaške Črne gore, sinovi belega Zagreba in Hrvaškega Zagorja, sinovi naše kamenite Like, Dalmacije, Slavonije, Vojvodine in Slovenije. Ta zmaga pa je velikega pomena tudi za to, ker je bila dosežena skupno z enotami bratske slavne Rdeče armade.

Izrekan svojo zahvalo in priznanje za neizkrljivo hrabrost in upornost za osvobodjenje Beograda, borec, poveljnik in politični komisar — jun 1., 5., 6., 21., 28., 16., 36. in 11. divizije. V tej zgodovinski zmagi, ki so jo izvajali junaški sinovi naših narodov pod našim poveljstvom, skupno s hrabro bratsko Rdečo armado, bodo naši narodi posvetili polno pazljivost in zahvalnost. Predložili bodo v odlikovanje vojakov in posameznih borec, poveljnikov in političnih komisarjev, ki so se posebno odlikovali.

Slava padlim junakom, ki so dali svoja življenja za svobodo svojega naroda!

Smrt fašizmu, svoboda narodu!

Vrhovni poveljnik N.O.V. Jugoslavije, maršal Tito.

VOJNO POROČILO VRHOVNEGA ŠTABA N.O.V. IN P.O. JUGOSLAVIJE

Beograd je osvobojen! Naše enote in enote Rdeče vojske so po težki in ogorčeni sedem-dnevni bitki popolnoma uničile obrambo mesta in obkolile nemško zbiranje jugovzhodno od Beograda. Ves vojni aparat sovražnika je v rokah naših borec in rdečearmejevc. Izmed naših enot sta v bitki za Beograd sodelovala 1. in 12. korpus. Skupno z rdečearmejci so naši boreci pokazali nezisljano junaštvo. Za osvobodjenje Beograda so prelili kri in položili svoja življenja na oltar zmage sinovi vseh narodov Jugoslavije.

GOVOR KRALJA PETRA II.

Dragi moji Srbi, Hrvati in Slovenci!

Beograd, naša junaška in izmučena prestolice je zopet svobodna. 43 mesecev je v potu, krvi in solzah plačevana svoboda nikoli premagane Jugoslavije, ki jo je izvajala Narodno osvobodilna vojska Jugoslavije pod vodstvom maršala Jugoslavije Tita. Osvoboditev Beograda je bila dosežena z nadčloveškimi borbami naših narodov in z neprecenljivo premočjo bratske in zavezniške Rdeče armade kar je najvišji simbol zmage nad sovražnikom, simbol junaštva in domoljublja naših narodov in najvišji dokaz enotnosti in zavezniške solidarnosti. Skupni pohod jugoslovanske N.O.V. in s slavo ovenčane Rdeče armade v prestolico

Jugoslavije ter uspehi naših velikih britanskih in ameriških zaveznikov na ostalih bojiščih naše narodne borbe, so najprepričevalnejši znaki skorajšnjega in dokončnega osvobodjenja celotnega jugoslovanskega narodnostnega in državnega ozemlja. Pozdravljajo osvobodilno Beograd, pozdravljamo vse vas, dragi moji Srbi, Hrvati in Slovenci, z globoko zahvalo junaški N.O.V. in maršalu Titu, ter bratski in zavezniški Rdeči vojski ter njene velikemu maršalu Staljinu. Slava vsem junakom in žrtvam naše skupne borbe! Globoko sem prepričan, da bosta vojska in narod, ki sta z neskončnimi žrtvami vstvarili nesmrtna dela v borbi za osvobodjenje svoje domovine, znala v miru ohraniti sadove svoje zmage in sebi zgraditi boljše in srečnejšo bodočnost v novi svobodni, demokratski in federativni Jugoslaviji. Navdan z radostjo in srečo vas na ta veliki dan pozivam in prošim, da si vzamete za vzgled hrabre osvobodilce naše prestolice, in zedinjeni v N.O.V. doprinesete tudi zadnji žrtvi na oltar svobode naše domovine.

Živela Narodno osvobodilna vojska Jugoslavije; živela junaška Rdeča armada; živeli Srbi, Hrvati in Slovenci; živela svobodna in srečna Jugoslavija.

GLAS JUGOSLAVIJE

(Direkcija za informativno službo v Londonu.)

Dosaj je onaj veliki dan na koji smo tako dolgo i sa tolikom željom u sren čekali. Beograd, taj beli grad ponovo je slobodan. Posle tri i po godine brutalne nemačke vojne okupacije i zverstva gestapovaca, od čije su ruke pali toliki njegovi stanovnici, Beograd ponovo udiše vazduh slobode. Način na koji je njegovo oslobođenje postignuto, zaista je simboličan. Oslobođen je sam naš narod. Medju tim borecima je bilo mnogo onih, koji su morali da napuste taj grad, kad su Nemci došli i oslobodila ga je naša ruska brnca. Zar čovek može da zamisli bolje oslobođenje? Beograd, naša ponosna prestonica doživeo je mnogo napada u istoriji. Njegov geografski položaj i suviše je važan a da ne padne u oči svakom napadaču Balkana. Još kad su pisali prvi ljudski anali, stajao je grad tamo, gde danas stoji Beograd. Stanovništvo grada menjalo se mnogo puta, ali sam grad uvek i uvek ponovo ustajao je ispod ruševina. Još davno pre rimske okupacije Balkana, taj grad zvao se Singidunum. Ovo keltsko ime značilo je baš ono, što Beograd danas predstavlja, grad pobe-de. Beograd stajao je uvek na putu varvarskim prepadima i štiti civilizaciju od divljaštva. Rimska imperija nestala je ali je Beograd ostao. Bizantinska imperija koja je došla posle Rimljana, morala je da napusti grad, ali sam grad proživio je sve. U srednjem veku Beograd je najzad došao u ruke srpskog naroda, koji je posle toga prolio za njega toliko krvi sve do danas.

Sada je Beograd ponovo u rukama onih kojima pripada, našem narodu. On je sada u našim rukama i ostaće u našim rukama. Mi se radujemo što je oslobođen, raduje se tome i ceo slobodan svet, jer Beograd je, posle oslobođenja od turskog jatma uvek bio središte slobodne misli.

Sama borba kreće se sada prema zapadu, severozapadu i severu, kada svi naši krajevi mogu da budu potpuno oslobođeni. Ina još jedan grad, lepi i ponosni grad koji treba da bude oslobođen — Zagreb, a posle Zagreba dolazi na red je da najstarijih gradova u Evropi — Ljubljana. Ova lavina oslobođenja koja je plod aktivnog otpora našeg naroda o njegove otvorene borbe, od mnogo godina u redovima N.O.V., jurice sve dalje i dalje dok i poslednji neprijatelj i poslednji mrak tuđinske tiranije ne bude izbrisao sa našeg tla. Ova lavina neće se zaustaviti sve dotle, dok ne budu oslobođeni svi sinovi i sve kćeri našeg naroda, da zažive novim životom u demokratskoj, slobodnoj i federativnoj Jugoslaviji. Ova lavina neće ni zastati ni prestati, dok se ne budu ispunile velike reči

grad, naša ponosna prestonica doživeo je mnogo napada u istoriji. Njegov geografski položaj i suviše je važan a da ne padne u oči svakom napadaču Balkana. Još kad su pisali prvi ljudski anali, stajao je grad tamo, gde danas stoji Beograd. Stanovništvo grada menjalo se mnogo puta, ali sam grad uvek i uvek ponovo ustajao je ispod ruševina. Još davno pre rimske okupacije Balkana, taj grad zvao se Singidunum. Ovo keltsko ime značilo je baš ono, što Beograd danas predstavlja, grad pobe-de. Beograd stajao je uvek na putu varvarskim prepadima i štiti civilizaciju od divljaštva. Rimska imperija nestala je ali je Beograd ostao. Bizantinska imperija koja je došla posle Rimljana, morala je da napusti grad, ali sam grad proživio je sve. U srednjem veku Beograd je najzad došao u ruke srpskog naroda, koji je posle toga prolio za njega toliko krvi sve do danas.

Sada je Beograd ponovo u rukama onih kojima pripada, našem narodu. On je sada u našim rukama i ostaće u našim rukama. Mi se radujemo što je oslobođen, raduje se tome i ceo slobodan svet, jer Beograd je, posle oslobođenja od turskog jatma uvek bio središte slobodne misli.

Sama borba kreće se sada prema zapadu, severozapadu i severu, kada svi naši krajevi mogu da budu potpuno oslobođeni. Ina još jedan grad, lepi i ponosni grad koji treba da bude oslobođen — Zagreb, a posle Zagreba dolazi na red je da najstarijih gradova u Evropi — Ljubljana. Ova lavina oslobođenja koja je plod aktivnog otpora našeg naroda o njegove otvorene borbe, od mnogo godina u redovima N.O.V., jurice sve dalje i dalje dok i poslednji neprijatelj i poslednji mrak tuđinske tiranije ne bude izbrisao sa našeg tla. Ova lavina neće se zaustaviti sve dotle, dok ne budu oslobođeni svi sinovi i sve kćeri našeg naroda, da zažive novim životom u demokratskoj, slobodnoj i federativnoj Jugoslaviji. Ova lavina neće ni zastati ni prestati, dok se ne budu ispunile velike reči

maršala Tita: "TUĐJE NE GEMO, ALI NAŠE NIKAD NE DAMO!"

GOVOR PREDSEDNIKA JUGOSLOVANSKEGA ODBORA IZ ITALIJE DR. I. M. ČOKA NA LONDONSKOM RADIJU

(Govor smo prejeli v izvlečku.)
Dragi Slovenci!
Beograd je oslobođen, Beograd (Nadaljevanja na 4. str.)

NAŠI ZASTOPNIKI

- California: San Francisco, Jacob Laushin*
Colorado: Pueblo, Peter Cullig
Walsenburg, M. J. Bajuk*
Indiana: Indianapolis, Fr. Markich
Illinois: Chicago, Joseph Beveć*
Chicago, J. Fabian (Chicago, Clee-ro in Illinois)
Joliet, Jennie Bambich
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Martin Dolene
North Chicago in Waukegan, Math Waršek
Michigan: Detroit, L. Plankar*
Minnesota: Chisholm, J. Lukanich
Ely, Jos. J. Peshel
Eveleth, Louis Gouze
Gilbert, Louis Vesnel
Montana: Roundup, M. M. Panian
Nebraska: Omaha, P. Broderick
New York: Gowanda, Karl Stralsha*
Little Falls, Frank Masle*
Worcester, Peter Rode*
Ohio: Barberton, Frank Troha*
Cleveland, Anton Bobek, Charles Karlinger*, Jacob Remlik
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kumše
Youngstown, Anton Kikelj
Oregon: Oregon City, J. Koblar
Pennsylvania: Conemaugh, J. Brezovec*
Coverdale in okolica, Jos. Paternel
Bessemer, John Jevnikar
Export, Louis Supancić*
Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin*, Frank Blodnikar
Greensburg, Frank Novak
Homer City, Joseph Kerln
Imperial, Vence Paleich
Johnstown, John Polants*
Krajan, Ant. Tauželj
Luzerne, Frank Balloeh
Midway, John Zust*
Pittsburgh in okolica, Philip Progar
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schiffrer*
West Newton, Joseph Jovan
Wisconsin: Milwaukee, West Allis, Frank Skok*
Sheboygan, Anton Kolar
Wyoming: Rock Springs, Mary Tancha*
Diamondville, Joe Relich

Naznanilo in Zahvala

Zalostnim srcem naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je v akciji s sovražnikom, nekje na severnem koncu Atlantika dne 23. novembra 1941, padel naš ljubljeni sin in brat

TONY SMRKE

Pokojni je bil rojen 5. septembra 1923 v Mirni peči, Sloveniji. V Kanado je prišel 1. oktobra 1928. V vojno mornarico H. M. C. S. je stopil 21. maja 1942. Bil je radio operator.

Truplo pokojnega je bilo pripeljano na dom 4. decembra. Srečani pogreb se je vršil dne 5. decembra. Pokopan je bil v vojaškimi in civilnimi častmi, na katoliškem pokopališču v Sudbury, Ont.

Krsto so nosili kadetje mornarične šole pod vodstvom stotnika W. G. Beaverja. Pogrebno sv. mašo je daroval župnik domače cerkve sv. Trojice Rev. H. J. Murphy ob asistenci Rev. J. S. Reguli in Rev. G. S. Dwyer.

Za sv. maše zadušnice so darovali:
Rev. H. J. Murphy, otroci šole sv. Alojzija, Mrs. A. Ayber, Mr. F. Curhalek, Mr. F. Korosier, Mr. F. Marolt, Mr. J. Kasonich, Mr. J. Baby, Mrs. F. Lovsin, Mrs. E. Galloway, Mrs. K. Kitt, Mr. J. Galloway, družine: J. Starina, L. Leskover, J. Baby, D. Matte, A. McIntosh, A. Temerinski, E. Palladino, M. Hickey, F. Kužnik.

Vence so darovali:
Zveza Kanadskih Slovencev, Podporna zveza "Bled", Lovski klub, Slovenci iz Garsona, društvo Schobran, Ko-lo Srbskih sester, Fantje in dekleta iz Donovana, Fantje in dekleta iz Frood Machine Shop, Fantje in dekleta iz Frood Mine, CIO Local 598, Krstina botra: M. J. Smrke, Mrs. A. Ayber, F. Curhalek, J. Slovencev in L. Ratič, T. Strumbelj, L. Rozman, F. Korosier, F. Marolt, T. Germ, Mat. Zajc, P. Badric, D. Nikolson, J. L. Carr, J. Zupančič, V. F. Steklasa, M. Stanošev, Miss M. Panlesinete, družine: J. Zupančič, F. Prime, K. Kazimir Fojas, M. F. Strah, A. J. Grdina, M. Holietich, L. J. Starina, F. Lovsin, F. Dim, F. Kužnik, A. Graf in R. Sudar, P. Tomar, J. Mihelič, F. Lesar, A. J. Fleming, F. Flingsut, F. Sile, Matijević, P. Borovich, H. K. Maki.

Lepa hvala Rev. H. J. Murphy za cerkvene obrede in lepi nagovor v cerkvi in na pokopališču v angleščini.

Hvala sorodnikom, kateri so prihiteli na pogreb iz oddaljenih krajev: Mrs. A. Ayber iz Norande, J. Zupančič iz Shumaker, F. Prime iz Val'dor, L. Rozman iz Norande.

Hvala vsem lastnikom avtomobilov, katere ste dali brezplačno. Lepa hvala pogrebniemu zavodu Arthur Jacksonu za skrbno urejeno vodstvo pogreba.

Lepa hvala pevskemu zboru, kateri je zapel mile žalostinke v cerkvi in na pokopališču, pod dirigentstvom Mr. Louis Ratiča. Njemu smo dolžni še posebno hvala za delo in skrb, kakor tudi za daljši nagovor na pokopališču v slovenščini, za izbrano glasilne besede, da se je slehno oko zrodilo.

Vsem skupaj in vsakemu posebej najprisrčnejša lepa hvala, za Vaše bratske simpatije, katere ste nam izkazali v vseh ozirih za v tolažbo v tužno britkih in žalostnih urah.

Posebna hvala za trud, skrb in požrtvovalnost: F. Curhaleku, J. Slovencev, F. Korosier, družinam: Starina, Dim, Lovsin in Holietich.

V slučaju, da smo kakšno ime pomotoma izpustili, prosimo, da nam oprostite.

Ti pa dragi sin in brat Tony:
Tolži nas zavest, da si se boril za domovino! Svoje mlado življenje si podaril na oltar novi domovini Kanadi. V miru počivaj, večna luč naj Ti svetli, do snidenja, nad zvezdami.

Zaljubljeni ostali:
ANNIE in ANTON SMRKE, starši;
MIMIE, sestra; MIKE in VICTOR, brata.

Sudbury, Ontario, Canada.

HELP WANTED :: DELAVKE IŠČEJO :: HELP WANTED

THE WAR MAN POWER COMMISSION
has ruled that no one in this area now employed in essential activity may transfer to another job without statement of availability.

ŽENSKA ali DEKLE
ZA BAKERY in LUNCHROOM
Splošna delavka. Stalno delo, dobra plača, prijetne delavske razmere. Vprašajte: 714 GRAND ST. BROOKLYN (9-15)

ARTIFICIAL FLOWERS
DEKLETA, IZVEŽBANOST NI POTREBNA — Stalno delo, dobra plača, prijetne delavske razmere. Vprašajte: CO-ED FLOWER & NOVELTY CO. 335 WEST 38th ST. N. Y. C. (11-17)

ROČNE DELAVKE, kakor tudi ŠIVALKE NA ROKO
LAHKO TUDI DELAJO DOMA SAMO IZVEŽBANE SE POTREBUJE Vprašajte: D E L I L L 17 UNION SQUARE N. Y. C. (9-15)

BOJI NA FILIPINIH
V Embassy Newsreel gledališču, 1560 Broadway blizu 46. ulice v New Yorku kažejo film, kako se je ameriška armada izkrcala na obali Lyte otoka. Sredi krvave bitke zdravniški zbor rešuje ranjence v prednjih vrstah. Druga slika kaže mogočno ameriško brodo-vje, ki silovito bombardira japonske postojanke na Mindoro otoku. Nadaljni film kaže boje v Belgiji, kjer je bila zlomljena nemška ofenziva. Naši topovi razbijejo nemške tanke in oklopne avtomobile.

BINDERY GIRLS
EXPERIENCED & INEXPERIENCED FINE WORKING CONDITIONS EFF & ZEE BINDERY 318 W. 39th ST. N. Y. C. (9-15)

DEKLETA SE IŠČEJO
ZA KNJIGOVEZNICO IZVEŽBANOST NI POTREBNA Vprašajte: MUTUAL BINDERY CO. 225 VARICK ST. N. Y. C. (11-17)

ŠIVALKE in FLOOR GIRLS
NA OTROŠKE OVERALLS BEN NEWMAN 92-09 148th STREET JAMAICA, L. I. REPUBLIC 9-4895

DEKLETA — ŽENSKKE
ZA LAHKO DELO ZAVJANJE OTROŠKIH OBLEK 5 DNI — 37½ UR — Nadurno delo Napredek. Stalno. 636 — 11 AVENUE (46th ST.) Vprašajte na 6. nadstropju. (10-16)

GIRLS
LEARN SPRAYING ON TEXTILES. Fine opportunity, good pay, steady, pleasant working conditions. Apply: SCHWARTZ TEXTILE PRINTING 435 WEST BROADWAY N. Y. C.

FINGERWAVER
SPLOŠNO DELO, IZVEŽBANA, DOBRA PLAČA IN PROVIZIJA: 5 DNI, STALNO DELO, PRIJETNE RAZ-MERE. — Vprašajte: SAVOY BEAUTY PARLOR 29-08 BROADWAY ASTORIA, L. I. (14-20)

ŠIVALKE
Izvežbane na RTO stani, dolga sezija, Velika množina stane. Vprašajte pri: SANDRA HATS, 46-42 W. 37th St., New York City. (14-15)

ŽENSKKE — DEKLETA
IZVEŽBANOST SE NE POTREBUJE PACKAGE COSMETICS POLNI ALI DELNI ČAS CONTI PRODUCTS 45 CLINTON AVE. BRKAN POL. BLOKA OD NAVY YARDA (9-22)

BAKERY — CANDY SALESGIRL
refined young woman by exclusive tea room in Brooklyn Heights. Hours 10:30 to 7:30. Thursday off. Good salary and meals. Steady opportunity. Apply: MAMMY'S PANTRY 122 MONTAGUE ST. Brooklyn, N. Y. (11-17)

COUNTER GIRL
IZVEŽBANA ali NEIZVEŽBANA Dobra plača, stalno delo, prijetne delavske razmere. Vprašajte: 1258 LEXINGTON AVE. (between 84th and 85th St.) N. Y. C. (10-16)

WINDERS, TUBERS, CORNERS, SPINNERS, EXPERIENCED RAYON YARNS
STALNO DELO, DOBRA PLAČA Vprašajte: PERFECT YARNS 125 GREENE ST. N. Y. C. (14-18)

BONNAZ DESIGNER
EXPERIENCED ON EMBROIDERY STALNO, DOBRA PLAČA Vprašajte: RUBENSTEIN EMBROIDERY 29 W. 38th ST. N. Y. C. (14-16)

GIRL, ALL AROUND
STALNO, DOBRA PLAČA PRILOŽNOST Vprašajte: RUBENSTEIN EMBROIDERY 29 W. 38th ST. N. Y. C. (14-16)

KUPITE EN "EXTRA" BOND DANESI

Pisana Mati

Spisal: J. F. MALOGRAJSKI

(53)

"Le ti zase skrbi, Mica! Kajti tvoj jeziček se tudi malo preveč vtiče v vsako reč. Kakor sem slišal, se to tudi ne šteje v posebno zaslužnje..."

Anica je ostala pri Korenovih. Sicer je silila večkrat domov. Akoravno je vedela, da bi mačeha neusmiljeno ravnala z njo, bi bila vseeno rada šla, že zaradi dedka. Toda ubranili so ji.

Mlakarica se je prišla parkrat pred Korenova vrata groziti. Toda Koren je skrbel za to, da ji nihče ni dal odgovora. Pustili so jo vpiati, dokler se ni naveličala.

Jernej je nestrpno čakal, da bi šel Koren že k sodišču. Na Sv. treh kraljev dan je neprenehoma spominjal na to, toda Koren je le molčal. Vsa stvar se mu je zdela še vedno nekoliko sitna. "Kaj pa, če bi mi pri sodišču rekli, da se nimam brigati za tuje stvari?" Ta misel ga je motila. "Po uradih imajo dosti opravila in čim manj jim kdo hodi, tem ljubše jim je."

Jernej si ni mogel naposled ikaj in vprašal je Korena naravnost, če pojde k sodišču. Ali odgovora ni dobil. Koren se je obrnil na drugo stran in se storil, kakor bi ne bil slišal. In tudi potem še ni nič rekel, ko ga je žena izbujala, rekoč:

"Pa bi vendar šel!"

Tudi od nje se je zasukal vstran.

V noči po Sv. treh kraljih je Koren še mnogo preudarjal, naposled pa je prišel do zaključka, da je res najbolje, ako naznanj vse sodišču. Deklece pošiljati domov ni kazalo, pridržati ga brez dovoljenja oblasti pa tudi ni smel. Drugi dan poišče torej Mlakarjevo pismo, se obleče praznično in vli Jerneja napreči. Jernej ni zdaj nič več popraševal, kajti vedel je, kam se odpravila Koren. Še nikdar ni z vselejšim srcem napregal konja.

"Ti greš z menoj!" je rekel Koren Anici, ko je bil z zapelj voz pred vrata. Deklica se je malo začudila, a Koren ji je bil dober, kakor oče, zato se ni nič obotavljala, ubogati ga. Sedla sta na voz in se odpeljala.

Malo je srce utripalo Korenu, ko je stopal z deklico ob reki v sodnem postopu po stopnicah navzgor. Ni rad zahajal v urade in moral bi mu bil storiti že hudo krivico, da bi ga bil šel on za svojo osebo tožiti. Danes pa je bil v tem čudnem položaju, ker ni vedel ali sme storiti to, kar je nameral, ali ne sme. Srce mu je reklo, da deklice ne sme več puščati krvoločni mačehi, a skrbelo ga je, da bi sodnik vse stvari drugače ne sodil in imel, nego si je želel on.

"Ko bi ga le pri dobri volji dobil!" je vzdihnil večkrat po tistem, a ko je stopil naposled pred sodnika, se mu je skoro stemnilo pred očmi. Moral si je prav globoko oddahniti.

"Kaj je?" je bil kratek odgovor sodnikov. Prijazno se ni zdelo Korenu to vprašanje, a misliti si je: "Zdaj moram govoriti, ker sem vprašan!" In začel je praviti, kaj se godi pri Mlakarju, kaj počne Mlakarica s svojim bolnim tastom in svojo pastorko in kako zapravlja premoženje v moževi nenavzočnosti. Pokazal je tudi pismo, ki mu ga je bil pisal Mlakar. Izpočetka se mu je malo ustavljala beseda, a potem je govoril gladko, tako da je moral biti sodnik prepričan o resničnosti njegovega pripovedovanja. Zlasti pozoren pa je postal sodnik, ko mu je pripovedoval Koren o dogodku Božičnega večera. Nagovoril je, ko je bil Koren končal, Anico ter zahteval, da naj še ona pove, kako se je vse vršilo.

Anica je z boječim glasom povedala, kar je vedela, vendar tako, da sodnik ni mogel zaslediti v Mlakaričnem dejanju onega zločinskega nagiba, ki ga je imela. Sicer je Anica tistokrat slutila, da bi bilo mačehi prav, ako bi zmaznila, ali bila je že čisto pozabila na vse tisto, in če bi tudi ne bila, je bila preotročja, da bi bila vedela, kakega pomena je to.

In ta okolnost je rešila Mlakarico, da je ni doletela kaznen, kakršno je zaslužila.

Na vprašanje, če se je kaj udarila, ko jo je mačeha pahnila, je Anica zmajala z glavo, toda Koren je pokazal sodniku vsa mesta, na katerih je bila pobita. Sodnik je poslal vsled tega po zdravnika in ker je Koren pravil, kako je bila doklica večkrat tepena, jo je zdravnik preiskal tudi po životu. Črne lise po njenih rokah in po hrbtu so pričale dovolj jasno o neusmiljenosti ženske, kateri je bilo dekletce izročeno na milost in nemilost.

"Malo čudni ljudje ste na kmetih!" je dejal sodnik proti Korenu, ko je bil zdravnik povedal svoje mnenje.

Koren je pogledal malo debelo, ker ni vedel, kako naj bi si te besede razlagal, sodnik pa je dostavil:

"Ali se vam dekletce ni nič smililo? Kako ste mogli gledati vse to? Zakaj niste precej prišli, ko..."

"Če pa nisem vedel!" se je izgovarjal Koren. A dasi je bilo sodnikovo očitjanje dokaj pikro in ga je bilo tudi sram nekoliko, je bil vendar vesel, da se je vse tako izteklo in da je popolnoma dosegel namen, ki ga je imel, ko se je napotil z doma.

"Ali si rada pri Korenovih?" vpraša sodnik Anico, ko je bilo vse končano. In ko je prikinjala je pripomnil: "No, bomo pa tako naredili, da boš tamkaj ostala. Tisto tvojo mater pa bomo zaprli malo, kaj? ... Ali jo hočemo?"

Anica je zmajala z glavo.

"Zakaj ne? Te mar ni tepla?"

Deklica je bila tako preplašena, da ni mogla govoriti. Samo solze so ji stopile v oči.

"No, le pojdi zdaj," je rekel končno sodnik. "Bomo že storili, da bo prav!"

(Dalje prihodnjik.)

PO OSVOBOJENJU BEOGRADA

(Nadaljevanje z 3. strani.)

grad, ki je središče ne samo Jugoslavije pač pa vsega Balkana, je zopet svoboden. Težke so bile žrtve osvobodilcev, ali še težje so bile izgube sovražnika. Pri Beogradu se zlivata Sava in Donava, spojeni z reko Dravo kot simbol južnih Slovanov. Donava pa teče kot ena sama solza dalje vse do Črnega morja — ruskega jezera, ki je bilo živa priča sijajnih zmag Rdeče armade.

Slovenci pozdravljamo osvoboditev Beograda, in zastave jugoslovanske in ruske na Kalimegdanu so simbol svobode vseh južnih Slovanov nad barbarskim nacizmom in dekadenim latinskim fašizmom.

Sedaj je odprta pot slavim ruskim armadam čez Panonsko ravnino in željno pričakujemo dan, ko bo Rdeča vojska skupno z našo N.O.V. osvobodila najsevernejši kotiček naše drage domovine in naš modri Jadran.

BRITANSKI KRALJ JURIJ VI. KRALJU PETRU II.

Kralj Jurij VI. je poslal kralju Petru II. tole sporočilo: "Z velikim zadovoljenjem sem zvedel o osvobojenju Beograda s strani našega junaškega sovjetskega zaveznika in s pomočjo N.O.V. maršala Tita ter junaških mečanov Beograda, ki so skozi tri leta in pol prenašali teror zavojevalca. Osvoboditev glavnega mesta Jugoslavije, Beograda bo — tako se naadam — doprinesla k hitremu iztrebljenju našega skupnega sovražnika iz Jugoslavije. Naj bi čimprej prišel dan, ko bo vsa Jugoslavija svobodna in bodo vsi Jugoslovani zopet prosti!"

GOVOR PROF. DR. BORISA FURLANA NA LONDONSKEM RADIU

Osvoboditev Beograda je simbol, ki bo po vzvišenosti primera in mnogolikosti pomena, ostal za vse dobe, ki pridejo, osnovno bitno nacionalno dejstvo in simbol občečloveških vrednot. Osvoboditev Beograda je simbol srbskega naroda, simbol enotnosti južnoslovanske, enotnosti slovanstva in enotnosti vseh zaveznikov narodov.

Osvoboditev Beograda je simbol enotnosti srbskega naroda z deli osvobodilne borbe. Srbske narodne mase in zbrani svet inteligence, vse to je bilo vedno v prednjih vrstah borbe za svobodo in demokracijo. Nekdaj je mala reakcionarna klika narodnih odpadnikov, izrabljajoč ime srbstva skušala zatoniti slavno preteklo.

lost in potegniti narod v propast, razširiti nacifašistično ideologijo in narod ponižati za tuje orodje. Srbske narodne mase so v zmagovalnem pohodu pristopile k osvoboditvi Beograda in tu je elementarna sila narodnega podviga požrla one, ki so pripravljali narodu kot ena sama solza dalje vse do Črnega morja — ruskega jezera, ki je bilo živa priča sijajnih zmag Rdeče armade.

Osvoboditev Beograda je simbol enotnosti jugoslovanskih narodov. Ti sinovi Jugoslavije so prišli iz slavne Sumadije in Črne gore, iz Bosanske Krajine in iz Like, iz Hrvatskega Zagorja in Slovenskega Primorja. Vse je navdihnili ena skupna misel, eno osnovno prepričanje — skupni je boj, skupne so žrtve, skupna bo zmaga in skupna lepša bodočnost, ki si jo gradijo na današnjih razvalinah. Iz Beograda pojdejo dalje z vihrajočimi zastavami v Zagreb in Ljubljano; v vse druge prestolice jugoslovanskih narodov, v vsa ostala mesta in vasi, kjer koli prebivajo rodovi Južnih Slovanov. Osvoboditev Beograda je simbol borbene enotnosti slovanstva. Na zemlji Južnih Slovanov se je izvršila združitev herojske Rdeče armade in N.O.V. Za to isto idejo se je prelivala kri bratskih narodov, za isto idejo notranje in zunanje svobode, za zgraditev človeškega občestva, da bi mogli zaživeti človeka dostojno življenje. Na vzhodu in na jugu preliva za to isto idejo tovariši kri skupno z N.O.V. i sovjetski i bolgarski bratje, ki so bili tako željno pričakovani kot enakovredni in svobodoljubni narodi. Osvoboditev Beograda je simbol enotnosti Združenih narodov; rezultat vojnega napora in skupnih žrtv od El Alameina in Stalingrada, od Moskve in Londona do britanskih in italijanskih bojišč in bojnih poljan na Daljnem Vzhodu. Skupaj smo stali v najtežjih urah, pripravljali, da skupno propademo, skupno korakamo k zmagi in skupno bomo v svobodi in v edinstvu zgradili bodočnost. V tem duhu sta Churchill in Stalin izdelala končne načrte za zadnjo odločilno bitko v Evropi. V tem duhu sta tudi pozdravila borbeno enotnost jugoslovanskih narodov in ponovno priznala njih pravico, da si po tej vojni krijajo svojo politično besedo in svojo politično svobodo, sami.

Cresta Blanca Ura

Burgess Meredith, radijski, oderski in filmski igravec bo deklamiral Gerge R. Stewartovo pesem "Storm" na WABC radio postaji 23. januarja od 9.30 do 10. zvečer.

"A SONG TO REMEMBER"

Prizor iz filma "A Song to Remember". Franz Liszt (Stephen Bekassy) predstavi Madame George Sand (Merle Oberon) k Frederic Chopinu (Cornel Wilde), skladatelju nemumljivih melodij; Profesor Elsner (Paul Muni), bistroumen vesten učitelj glasbe in Alfred De Musset (George Macready) sta tudi navzoča. Slika je proizvajala Columbia Pictures in je v technicolor. Ta glasbeni film bo predstavljen javnosti v Radio City Music Hall, 6th Ave in 50. cesti v New Yorku začetkom z dne 25. januarja.

HELP WANTED ::

The War Man Power Commission has ruled that no one in this area now employed in essential activity may transfer to another job without statement of availability.

BOY
LIGHT DELIVERIES
44 HOUR WEEK, \$25. — OPPORTUNITY FOR THE RIGHT BOY
UNIVERSAL ENGRAVING
157 WILLIAM ST. N. Y. C. (14-16)

DISH WASHER
IZVEŽBAN DELO V BAKERY IN LUNCH ROOM. NEDELJE PROSTE. 7-5 P. M., \$5. — STALNO DELO, PRILOŽNOST
Vprašajte: 143-9th AVE. (19th ST.) N. Y. C. — CH 2-9093 (14-16)

AUTO MECHANIC
IZVEŽBAN, DOBRA PLAČA, STALNO DELO, PRILOŽNOST
Vprašajte: EXCELSIOR AUTO MOTOR SERVICE
536 W. 23rd ST. N. Y. C. (12-18)

BED-SPRING MAKER
IZVEŽBAN: DO 50 LET STAROSTI. — DOBRA PLAČA, STALNO DELO — Vprašajte: YANKEE BED SPRING CO. 1305 PARK AVE. New York City 8Acramento 2-3950 (13-15)

BOY: ODD JOBS INSIDE
40 HOURS, \$24. STEADY WORK OPPORTUNITY FOR ADVANCEMENT
Apply: AQUARIUM STOCK
66 WEST BROADWAY N. Y. C. (13-15)

FANT ALI MOŽ
ZA SHIPPING DEPARTMENT
40 ur na teden, overtime. Stalno delo, dobra plača, po-vojna bodočnost, pri-ložnost. — Vprašajte: STEIN COSMETICS
630 BROOME ST. N. Y. C. (13-19)

JEWELRY SOLDERERS
ZA LOTATI NAKITE
PREKO 45. IZVEŽBANI NA STERLING SILVER, IZVRSTNA PLAČA IN NADURNO DELO
Pokišite: BR 9-494 (13-15)

MAINTENANCE MAN — GENERAL
WAREHOUSE TERMINAL GREENPOINT — EV 9-4151
LUMBER EXCHANGE TERMINAL GREEN & WEST ST. BKLYN (8th Ave. G G Train, IRT.) (15-17)

Opozorite še druge, ki ne čitajo "G. N." na to oglaš. — Mogote bo komu vstrčeno.
SILVERSMITH
IZVEŽBAN, DA SE UVEŽBA NA DELO V ZLATU — Dolga vstanovljenja podjetje. — Priložnost. Dobra plača. Vprašajte: LOUIS LAMIS & SONS
36 W. 47th ST. (14th floor) N. Y. C. (15-22)

CABINET MAKER — FINISHER
IZVEŽBAN NA NOVEM POHIŠTVU
Vprašajte: VANLEIGH FURNITURE CO.
115 W. 40th ST. N. Y. C. (15-17)

BOYS, 16 TO LEARN
SERVICEING OF OFFICE MACHINES
Steady work, pleasant working conditions. Opportunity.
Phone: MR. HAYES, CA 6-1936 (15-21)

PLUMBING & HEATING ESTIMATORS AND COUNTERMEN
Dobra plača, stalno delo, po-vojna bodočnost. — Vprašajte: S M O L K A
231 E. 33rd ST. N. Y. C. (15-21)

PORTER
ALSO LIGHT ERRANDS, 40 ur na teden, dobra plača, stalno delo; prijetne delavske razmere. — 1½ za nadurno delo.
Vprašajte: WALL ST. CLOTHES
110 FIFTH AVE. N. Y. C. (15-21)

YOUNG MAN
DOBRA PRIJLIKA SE UČITI TISKARSTVO
DOBRA PLAČA MED UČENJEM
Vprašajte: KENILWORTH PRESS
305 EAST 46th ST. N. Y. C. (15-21)

BOYS, 2-6 P. M. ON SATURDAYS ONLY
Good pay, steady, pleasant outdoor work. Advancement. Apply: TIMELOCK ROUTES
505 W. 42nd ST. N. Y. C. (15-17)

DELAVCE IŠČEJO ::

LIVARJI in POMOČNIKI
BELA KOVINA, DOBRA PLAČA. NADURNO DELO; BISTVENO POTREBNO VOJNO DELO.
Vprašajte: ARTISTIC
395 — 4th AVE. N. Y. C. (14-16)

IRON WORKER
IZVEŽBAN V IZRAVNANJU ŽELEZA; PET DNI DOBRA PLAČA. PRIJETNE RAZMERE.
Vprašajte: J. KAUFMAN
1213 BROOK AVE. BRONX (3rd Ave. L.) (12-18)

JEWELERS
ZA FINA DELA NA ROKE
STALNO
Vprašajte: J. MAXENCHS & CO.
48 W. 57th ST. N. Y. C. (12-18)

COMPOSITOR
UNION AD SHOP
PONOČI ALI PODNEVI; STALNO DELO, DOBRA PLAČA, PRIJETNE RAZMERE
Pokišite: WI 2-9021 (13-20)

URARJA SE IŠČE
IZVEŽBAN
STALNO DELO
Vprašajte: TEDDY TAU'S
1440 BROADWAY (Lobby) at 40th St. N. Y. C. (14-20)

COSTUME JEWELRY WORKERS
PLYER, SETTING-UP; HAND PRIJETNO, STALNO DELO, DOBRA PLAČA.
Vprašajte: ALFRED SHAYNE CO.
298 — 5th AVE. N. Y. C. (14-20)

CABINET MAKER, HELPER, MACHINE HAND FURNITURE
PETER ENGEL INC.
415 E. 31st ST. N. Y. C. (10-16)

GROCERS
V SPLOŠNEM IZVEŽBANI; DOBRA PLAČA, STALNO DELO, PRILOŽNOST, SOBOTE PROSTE
Vprašajte: HUB FOOD MARKETS
550 BERGEN AVE. BRONX (7th Ave. In Lex. Aves. lines.) (13-15)

AUTO MECHANICS
TRAINEE SLUŽBE
STALNO DELO DOBRA PLAČA
Vprašajte: METROPOLITAN DISTRIBUTORS, INC. 501-10th AVE. (38th-39th) N. Y. C. — See Mr. CAMPBELL (11-17)

MACHINISTS
RAZRED A: 95c — \$1.20 NA URO
RAZRED B: 75c — 95c NA URO
RAZRED C: 55c — 75c NA URO
Stalno delo, po-vojna bodočnost, pri-ložnost. — Vprašajte: TIMES TELEPHOTO
220 W. 43rd ST. N. Y. C. (12-18)

LEATHER WALLETS
IZVEŽBAN DESIGNER, SAMPLE MAKER, BOLJŠE VRSTE IZDELKOV. Dobra plača, stalno delo, prijetne delavske razmere. Vprašajte: ELCO MANUFACTURING CO.
302 — 5th AVE. N. Y. C. (12-18)

BOY-DELIVER ORDERS
\$28. STEADY WORK, POST WAR OPPORTUNITY. — Apply: GRAND ROYAL MARKET
631 PARK AVE. (65th St. — 66th St.) New York City (13-19)

BOY
ASSIST IN MAILROOM
Mid-town Advertising Agency
Light work, steady, \$20, 5 day week, overtime.
Telephone: CI 6-0230 (12-18)

DENTAL TECHNICIAN
PLATE ASSISTANT; ACRYLIC VULCANITE; GOLD PLATE FINISHER
Apply: CONCHA
100-16 JAMAICA AVE. JAMAICA, L. I. (13-15)

DETAILER, STEEL CABINETS
ESSENTIAL; PERMANENT; GOOD PAY
PHONE: STILLWELL 4-3300
MR. RITTENHOUSE (13-20)

BOYS — MAIL-ORDER BOOK STORE
5 days, 40 hours, \$22 start. Steady work, pleasant working conditions.
Apply: UNION LIBRARY ASSOCIATION
121 E. 24th ST. N. Y. C. (10-16)

:: HELP WANTED

DELICATESSEN CLERK
DOBRA PLAČA, STALNO
Vprašajte pri: M I K E ' S
82-17 — 37th AVE. JACKSON HEIGHTS, L. I. (14-16)

JANITOR
ALL AROUND, \$75 NA MESEC IN SOBA
Vprašajte: GEORGE M. GEORGE
209 E. 40th ST. N. Y. C. (14-16)

COUNTERMAN
PONOČI; DOBRA PLAČA
STALNO DELO PRIJETNE RAZMERE — Vprašajte: M A G N E T
139 — 58th ST. BROOKLYN, N. Y. (10-16)

SODA DISPENSER
IZVEŽBAN, DOBRA PLAČA; STALNO DELO, PRIJETNE RAZMERE
Vprašajte: M E Y E R ' S
531 SUTTER AVE. BROOKLYN (10-16)

MACHINIST
PRVOVRSTEN, TOP RATES, VOJNO DELO, STALNO DELO, PO-VOJNA BODOČNOST
Vprašajte: P F A H L E R
MANUFACTURING CORP.
325 BROADWAY N. Y. C. (13-19)

NATIONAL BROADCASTING CO. HANDYMAN
for broadcast studios. Essential industry. Excellent working conditions. Apply Room 505 RCA Bldg. Rockefeller Plaza. Any week day, or Saturday till noon, Thursdays to 7 p. m. (10-16)

GLASS PRESSERS
TONGUE; EXPERIENCED PREFERRED; SMALL JEWELS, etc. Stalno delo, prijetne razmere, pri-ložnost.
Vprašajte pri: R. FEIX GLASS
NOVELTY CO. 21-37 BUTLER AVE. RIDGEWOOD, BROOKLYN HE 3-4510 (9-15)

DELICATESSEN CLERK
IZVEŽBAN, STALNO DELO, PRILOŽNOST, NEDELJE PROSTE
Vprašajte: 37-65 — 50th ST. JACKSON HEIGHTS, L. I. (14-16)

PORTER-DISHWASHER
BAR & RESTAURANT, IZVEŽBAN, DOBRA PLAČA IN HRANA, STALNO DELO, PRIJETNE RAZMERE, NEDELJE PROSTE
Vprašajte: EXCHANGE TAVERN
13 CORTLANDT ST. N. Y. C. (12-18)

DELICATESSEN CLERK
IZVEŽBAN
Vprašajte: A C K E R M A N
4975 BROADWAY AT 21st ST. N. Y. C. — (8th Ave Subway) (14-16)

BOY
ASSIST SHIPPING, LIGHT ERRANDS AND SOME CLERICAL WORK
5 day week, good working conditions, post-war opportunity.
Apply: LOUIS AISENSTEIN
530 FIFTH AVE., Rockefeller Center (14-16)

COMPOSITOR
IZVEŽBAN NA LUDLOW, DOBRA PLAČA; BISTVENO POTREBNO IN PO-VOJNO, PRILOŽNOST. Vprašajte: HIRSHBERG PRINTING
158 WEST 27th ST. (10th floor) N. Y. C. (13-15)

GLASSWORKERS
ON MINIATURE GLASS ANIMALS. Najvišja plača, stalno delo, dobra pri-ložnost.
Vprašajte: 832 McDONALD AVE. (near 18th Ave.) Brooklyn (11-17)

MOŠKO in ŽENSKO DELO
HELP WANTED
(Male and Female)
NATIONAL BROADCASTING CO. NEEDS YOUNG MEN — WOMEN
Excellent essential beginner's jobs. GUIDES, MESSENGERS, TYPISTS, KEY PUNCH
Apply Room 505 RCA Bldg. Rockefeller Plaza. Any weekday, or Saturday till noon, Thursdays to 7 p. m. (10-16)

MESSENGERS
STAREJŠI MOŠKI, LAHKE ZAVITKE, 40 UR NA TEDEN, STALNO DELO, DOBRA PLAČA, PRIJETNE RAZMERE — Vprašajte: FREDERICK W. SCHMIDT, INC.
228 E. 45th ST. (near Lexington Ave. subway) N. Y. C. (11-17)

Opozorite še druge, ki ne čitajo "G. N." na to oglaš. — Mogote bo komu vstrčeno.